

Är man det minsta osäker på om man är ”körbar” är det självklart bäst att låta bli helt.

Foto: HENRIK ISAKSSON IBL //DAGBLADET

Kan man ta bilen dagen efter nyårsfesten?

Kanske inget klokt val om det varit champagnebubbel och annat alkoholkirri i glaset på natten.

Men för att få en indikation på om man ligger över gränsen för rattfylleri kan det vara vettigt att testblåsa.

En sak bara: Välj rätt modell av alkometer.

För det är inte alla som visar exakta resultat – inte ens det märke som polisen använder. Det avslöjar det nya testet här nedan.

Förra året anmäldes totalt 26 600 rattfylleribrott i Sverige – en ökning med tre procent jämfört med året före, enligt färsk statistik från [Brottsförebyggandet rådet](#).

Gränsen för rattfylleri i Sverige, liksom i vårt grannland Norge, ligger vid 0,2 promille alkohol i blodet. Att sätta sig i bilen och köra då är förenat med livsfara.

Funderar du i banorna om du är körklar eller inte dagen efter en kväll med alkoholkirri i glaset så är det bäst att låta bilen stå. Samtidigt kan en alkomätare ge dig en indikation på om du är körklar eller inte. Men det är aldrig en hundra procentig garanti – den kan du bara få genom blodprov.

”Kan skapa en falsk trygghet”

Att välja rätt alkoholmätare kan vara lurigt. Det är en djungel av apparater, mer eller mindre testsäkra.

I tidningen Dagbladets test ingår sex olika mätare. Testresultaten för respektive mätare har jämförts med en referensmätare: Alkomätaren som både den svenska och norska polisen använder sig av i trafiken – Dräger 6820.

– Många har alkometrar som köpts för flera år sedan och som ligger i en låda eller i bilen. Erfarenheter från tidigare tester av alkomätare är att de kan skapa en falsk trygghet hos konsumenten som tror att de har den bästa och mest tillförlitliga apparat, till och med fem år efter att de köpte den, säger polischefen Steven Hasseldal till den norska tidningen [Dagbladet](#).

HÄR GÅR GRÄNSEN FÖR RATTFYLLERI – LAND FÖR LAND

0,0 promille: Ungern, Rumänien, Tjeckien.

0,2 promille: Sverige, Norge, Estland, Polen.

0,3 promille: Bosnien och Hercegovina.

0,35 promille: Ryssland.

0,5 promille: Australien, Belgien, Bulgarien, Cypern, Danmark, Finland, Frankrike, Grekland, Island, Israel, Italien, Irland, Kanada (utom Québec), Kina, Kroatien, Lettland, Nederländerna, Nya Zeeland, Portugal, Schweiz, Skottland, Slovenien, Spanien, Sydkorea, Taiwan, Thailand, Turkiet, Tyskland, Österrike.

0,8 promille: England, Wales, Nordirland, Kanada, Liechtenstein, Luxemburg, Malta, Singapore och USA.

Till skillnad från privatpersoner som innehar alkometrar, låter polisen kalibrera sina mätare med jämna mellanrum.

Detta för att alla värden ska bli så exakta som möjligt. En privat alkomätare ska kalibreras årligen för att upprätthålla sin mätstandard. Hur många gör det?

– Det finns exempel på förare som har dömts för att ha kört rattonyktra, trots att de har blåst 0,00 i en privat andningsapparat innan de hoppade in i bilen och körde iväg. Men att använda en egen alkomätare före körning gör inte att du kan undkomma straff om den skulle visa fel, säger Steven Hasseldal.

Så gick testet till – steg för steg

Testet av alkomätarna här nedan visar att det finns brister i de privata mätarnas prestanda och kvalitet. Samtidigt visar testet att de bästa mätarna ligger mycket nära den professionella alkoholmätaren Dräger 6820.

Innan testet inleddes fick panelen Andreas Døhl, 34, Sølvi Strifeldt, 53, Ken Robin Ruud, 31, och Unni Irmelin Kvam, 46, provblåsa i polisens sållningsinstrument för att på så sätt visa att ingen hade alkohol i utandningsluften vid testets början.

SÅ GICK TESTET TILL:

Vi har testat sex olika alkometrar som är vanligt förekommande i butiker.

Fyra vuxna personer i åldrarna 31 till 53 år fick konsumera alkoholhaltiga drycker innan de utförde andningstester i samtliga andningsapparater.

Samtliga alkometrar testades flera gånger och vid olika alkoholhalter i blodet.

Alkometrarna som användes i testet köptes och lånades från olika försäljningsställen under tre dagar – 23, 24 och 25 november.

Samtliga testdeltagare hade ett alkoholuppehåll på 20 minuter inför varje blåstest.

Källa: DAGBLADET

De här de sex alkomätarna som har testats.

Kolla vilken som är bäst och sämst:

Alcotrx FCA35

Betyg: 6 av 6.

Efter tre godkända mätningar hade Alcotrx FCA35 en avvikelse på endast 3,8 procent – därmed får den en topplacering i Dagbladets test. Med en sådan blygsam avvikelse från referensmätaren får den betyget sex av sex möjliga. Samtidigt var det lite förvånande att Alcotrx FCA35 visade ordet

”Hej” – hög promille – när referensapparaten visade 1,24 respektive 1,7 promille.

Tore Vedvik från den norska importören Micro TT säger till Dagbladet att FCA35 är godkänd enligt en europeisk standard, EN 16280, vilket innebär att den inte får visa värden som överstiger 1 promille:

– Mätvärden över 1 promille kräver så mycket av sensorn att en gräns har ställts in för att enheten ska kunna visa så exakta värden som möjligt under 1 promille. Om du har en högre alkoholhalt än en promille så är du så påverkad att du inte behöver en alkometer för att veta att du inte ska köra bil. Man bör inte heller använda den för att testa sin promillehalt på fester eftersom ju mer du blåser i sensorn, desto snabbare försvagas den, säger Tore Vedvik.

Det här var den alkometer som i slutet av testet hade minst genomsnittlig avvikelse från referensmätaren Dräger 6820.

FCA-7000

Betyg: 5 av 6.

FCA-7000 är en föregångare till testvinnaren Alcotrx FCA35. Trots att FCA-7000 har några år på nacken så är det fortfarande en pålitlig alkometer. Med en genomsnittlig avvikelse på endast 4,06 procent mot referensmätaren blir den här näst bäst i test. FCA-7000 var också den enda alkometern i testet som vid ett tillfälle visade exakt samma värde som referensmätaren Dräger 6820.

Samtidigt måste det noteras att FCA-7000 i de andra mätningarna visade något lägre värden än referensmätaren, vilket inte är bra. Alltså, du bör vara medveten om att du kan ha en något högre promillehalt än vad FCA-7000

faktiskt visar efter en blåsning. Noggrannheten hos FCA-7000 förtjänar ändå en femma på tärningen av sex möjliga. Alkometern visar också värden över 1 promille, vilket alla i testpanelen uppskattade.

Tore Vedvik är nöjd med att både FCA-7000 och uppföljaren Alcotrx FCA35 får högsta betyg:

– FCA35 och FCA-7000 är relativt lika varandra. Det är likadana sensorer i dem. Det är naturligtvis glädjande att de visar rätt värden eftersom hela anledningen till att köpa en alkometer bygger på att du ska få en apparat som du kan lita på.

Dräger 3820

Betyg: 3 av 6.

På tredje plats i testet hittar vi en alkometer från Dräger. Flera i testpanelen uttryckte sig positivt om känslan av kvalitet i Dräger 3820. Den visade dock en avvikelse på cirka 30 procent i två av blåstesterna, vilket i sin tur leder till att den genomsnittliga avvikelsen från storebror Dräger 6820 blir drygt 12 procent.

I sex av sju blåstester visade Dräger 3820 också en lägre alkoholhalt i utandningsluften än referensapparaten.

Det är inte så bra, understryker Andreas Døhl, en av testdeltagarna:

– En mätning visar att jag nästan kan köra (0,22 promille enligt alkometern), fast jag faktiskt har 0,34 promille i utandningsluften. Det är lite läskigt. Dräger 3820 tar också ganska lång tid på sig att starta, tycker han.

Ken Robin Ruud, en av de andra testdeltagarna, säger så här om Dräger 3820:

– Den tänker länge innan den visar promillehalten, men jag gillar att den bara har en knapp.

Dignita AM-7000

Betyg: 3 av 6

Dignita AM-7000 visar också endast ordet "Hej" på displayen vid två tillfällen då mätvärdet visar 0,95 respektive 1,59 promille. På de två godkända mätningarna visar Dignita AM-7000 högre värden än den faktiska promillehalten i utandningsluften – och det är positivt att enheten avviker uppåt och inte nedåt. En genomsnittlig avvikelse på 14,9 procent ger en fjärdeplats i blåstestet.

Vad tyckte testpanelen om Dignita AM-7000 då?

– Munstycket är lätt att få på plats, det är positivt. Men det hörs onödigt mycket pip när larmet går om du blåser över alkoholgränsen för att köra bil, säger Ken Robin Ruud.

Alcosense Excel

Betyg: 2 av 6

Det fanns höga förväntningar på Alcosense Excels alkomätare. 2019 fick den betyget "pålitlig" i den svenska trafiksäkerhetsorganisationen MHF:s test av alkometrar.

Men det här testet klarade Alcosense Excel inte lika bra. Mätningarna visade allmänt högre promillehalt än referensmätaren. Dessutom var avvikelserna stora. Som mest visade Alcosense Excel att en testperson hade 2,06 promille, medan referensmätaren Dräger 6820 visade 1,39 promille – en avvikelse på drygt 48 procent. Den genomsnittliga avvikelsen slutade på 38,6 procent.

Alcosense Excel var också den enhet där testpanelen fick kämpa mest för att få munstycket på plats ordentligt. Testpersonerna uttryckte flera gånger osäkerhet om munstycket verkligen satt fast ordentligt.

– Alcosense blinkar med ett varningsmeddelande när du inte kan köra. Det är en bra sak. Resultaten visar mycket högre värden än du egentligen har – det är inte lika positivt, säger Sølvi Strifeldt, en av testpersonerna.

iBac Alkoholmätare

Betyg 1 av 6

Testets i särklass minsta alkomätare. iBac är så liten att du kan hänga den på nyckelknippan. På så sätt har du den alltid nära till hands.

Men det är inte bara att blåsa och sedan tuta och köra om provresultatet visar negativt på alkohol.

För att använda iBac måste du ladda ner en app och sedan ansluta enheten till mobilen via Bluetooth. Förvisso rätt enkelt, tyckte testpanelen.

När du blåst visas de uppmätta värdena på mobilskärmen.

iBac får ett plus för ett sitt spännande koncept, men minus för mätresultaten. De imponerade inte.

Vid den största avvikelser visade iBac 1,46 promille medan referensmätaren hade 0,52. Det motsvarar 180 procent. Vid ett annat tillfälle visade iBac att en person i testpanelen "bara" hade 0,46 promille medan referensmätaren hade 0,74. iBacs genomsnittliga avvikelse från Dräger 6820 var nästan 31 procent.